

Aanvraag en financiering van Communicatie Ondersteunende Hulpmiddelen in de gehandicaptenzorg

*Kwalitatief onderzoek naar ervaringen en behoeften van logopedisten en
financieel directeurs over het aanvragen en financieren van Communicatie
Ondersteunende Hulpmiddelen bij kinderen met een verstandelijke beperking
inwonend in een gehandicaptenzorginstelling*

Naam:	Ilse Zuring
Aantal woorden:	5.560

Samenvatting

Inleiding

Een deel van de kinderen tot 18 jaar met een verstandelijke beperking die in een gehandicaptenzorginstelling wonen, hebben forse communicatieve problemen met als gevolg niet of nauwelijks meer te kunnen spreken. Een oplossing is het inzetten van een communicatie ondersteunend hulpmiddel (COH). Vanwege de financiering is dit voor veel logopedisten geen mogelijkheid waardoor kinderen met deze beperkingen niet goed geholpen kunnen worden. Om meer inzicht te krijgen in de ervaringen en behoeften van logopedisten en financieel directeurs van gehandicaptenzorginstellingen, is dit onderzoek uitgevoerd. Er wordt antwoord gegeven op de onderzoeksvraag: "Wat zijn de ervaringen en behoeften van logopedisten en financieel directeurs met betrekking tot het aanvragen en financieren van communicatie ondersteunende hulpmiddelen bij kinderen tot 18 jaar met een verstandelijke beperking die in een zorginstelling wonen?".

Methode

Er is kwalitatief onderzoek uitgevoerd. Middels semigestructureerde interviews zijn de logopedisten door het hele land en financieel directeurs in Noord-Nederland zowel fysiek als online geïnterviewd. De interviews zijn eerst voor de logopedisten en dan voor de financieel directeurs getranscribeerd, gecodeerd en geanalyseerd.

Resultaten

Er zijn vier logopedisten en twee financieel directeurs geïnterviewd. De logopedisten vertelden dat ze door de onduidelijkheid en het langdurige proces veel frustratie hebben bij het aanvragen van een COH. Ze hebben vooral behoefte aan meer geld en beschikbare COH's in de instelling. De financieel directeurs geven aan dat er landelijke onduidelijkheid is, dat er meer landelijke duidelijkheid moet komen, dat er binnen de instelling onduidelijkheid en onwetendheid is en dat er bij werknemers meer bekendheid moet komen over financieringsmogelijkheden.

Discussie

Er is nog weinig bekend onder logopedisten en financieel directeurs over de problemen met de aanvraag en financiering van COH's bij mensen die in de instelling wonen waardoor er binnen de instellingen veel onduidelijkheden zijn over deze kwestie. Een voorwaarde om meer landelijke duidelijkheid te kunnen creëren, is meer onderzoek doen naar dit probleem. Daarom wordt het aanbevolen om verder onderzoek te doen naar dit onderwerp, zowel bij kinderen als volwassenen met een verstandelijke beperking die in de instelling wonen. Verder wordt er aanbevolen om dit onderzoek op het gehele land te richten zodat het representatief is voor het hele land.

Kernwoorden: Communicatie Ondersteunend hulpmiddelen, aanvraag- en financieringsproces, gehandicaptenzorg

Abstract

Introduction

Some of the children under 18 with an intellectual disability who live in a care facility for disabled people, have serious communication problems, resulting in them being unable or hardly able to speak. One solution is to use Augmentative and Alternative Communication (AAC). Due to funding, this is not an option for many speech therapists. This means that children with these disabilities cannot verbally communicate with others. This research was carried out to gain more insight into the experiences and needs of speech therapists and financial directors of care facilities for disabled people. This study answers the research question: "What are the experiences and needs of speech therapists and financial directors with regard to applying for and financing Augmentative and Alternative Communication for children under 18 years with an intellectual disability living in a care facility?".

Method

Qualitative research has been conducted to answer the research question. By means of semi-structured interviews, speech therapists throughout the country and financial directors in the Northern part of the Netherlands were interviewed both physically and online. The interviews were transcribed, coded and analyzed, first for the speech therapists and then for the financial directors.

Results

Four speech therapists and two financial directors were interviewed. The speech therapists said that they experience an increasing amount of frustration when applying for an AAC due to a lack of clarity and the lengthy process. They need more money and AAC available in the care facility. The financial directors indicate that the national regulations are obscure, that these should be amended, that there is a lack of clarity and ignorance at the care facility and that employees should be more aware of the possibilities to finance AAC devices.

Discussion

Only little is known about the problems with the application and financing of AAC among people living in the care facility, which means that there is a lot of uncertainty in the care facilities about this issue. A condition for creating more national clarity, is doing more research on the problem. Therefore, it is recommended to conduct further research on this topic, both for children and adults with intellectual disabilities living in the care facility. In addition, it is recommended that this study would be country-wide so that the results are representative for the entire country.

Keywords: Augmentative and Alternative Communication, application and financing procedure, care facility for disabled people.

Inleiding

In 2021 waren er ongeveer 71.605 kinderen tot 18 jaar met een beperking in Nederland; 57% hiervan heeft een verstandelijke beperking (Duijf, van den Berg, 2022). Er is sprake van een verstandelijke beperking wanneer het IQ lager is dan 75 (HandicapNL, z.d.). Daarnaast moet volgens Equality Act (2010) een fysieke of mentale handicap hebben en de handicap langer dan één jaar effect hebben op het dagelijks leven van de persoon. Denk hierbij aan kinderen met cerebrale parese, een stoornis in het autisme spectrum, het syndroom van Down of andere ontwikkelingsstoornissen (Light, et al., 2019).

Kinderen met een verstandelijke beperking hebben vaak een vertraagde of afwijkende spraak- en taalontwikkeling (Budding, 2011). De ontwikkeling van het begrijpen en/of produceren van spraak en taal komt later op gang of verloopt verstoord. Er kunnen problemen zijn met het begrijpen van taal, het produceren van taal of met beide modaliteiten. De belemmeringen in de spraak- en taalontwikkeling en daarmee de communicatie zijn per kind met een verstandelijke beperking verschillend (Van Balkom, 2011). In ernstige of zeer ernstige gevallen kunnen kinderen tot 18 jaar met een verstandelijke beperking niet, nauwelijks of zeer slecht verstaanbaar spreken (Schuman, et al. 2015; Prinsenchting, 2023).

De logopedist wordt ingeschakeld voor diagnostiek en behandeling van de spraaktaalproblemen bij cliënten die niet, nauwelijks of zeer slecht verstaanbaar spreken (Cordaan, z.d.). Volgens Cordaan (z.d.) is de rol van de logopedist in de gehandicaptenzorg het diagnosticeren en behandelen van problemen met communicatie, het gehoor en eet- en drinkproblemen. Met betrekking tot de communicatie, is het doel van de logopedist een zo optimaal mogelijke communicatie te creëren voor de cliënt op participatieniveau, oftewel met de directe en indirecte omgeving (Cordaan, z.d.).

Voor het bereiken van de optimale communicatie met de omgeving kan de logopedist een Communicatie Ondersteunend Hulpmiddel (COH) inzetten (Cordaan, z.d.). Een COH is een hulpmiddel die wordt ingezet bij kinderen en volwassenen met communicatieproblemen op participatieniveau om de spraaktaalproblematiek te compenseren (Schuman, et al., 2015).

Er zijn verschillende soorten COH's om iedereen die het nodig heeft, een op maat gemaakte COH aan te kunnen bieden. Zo zijn er simpele boekjes met pictogrammen, de zogenoemde PECS-borden, maar ook iPad en oogbesturingscomputers met een ingebouwde software. Deze technologie zet teksten, pictogrammen of andere symbolen om in spraak. Middels COH's kunnen kinderen met een verstandelijke beperking die niet of nauwelijks kunnen spreken toch communiceren met de omgeving en een steentje bijdragen aan de maatschappij (Van Balkom, 2011). Het effect van behandeling met COH's bij kinderen met een verstandelijke beperking is door diverse auteurs onderzocht. Alle interventies resulteerden in een positief effect op het begrijpen van taal, het spreken en/of op de communicatievaardigheden van de kinderen (Van der Schuit, et al., 2010; Schlosser, Wendt, 2008; Flippin, et al. 2010).

Van Balkom (2011) geeft aan dat het belangrijk is om zo snel mogelijk de gelegenheid tot communicatie aan te bieden aan kinderen met een verstandelijke beperking die niet of nauwelijks kunnen praten. Hoe eerder een COH wordt ingezet, hoe meer kans de kinderen hebben om zich te kunnen ontwikkelen op het gebied van communicatie, taalvaardigheid en leesvaardigheid op een passend niveau bij de handicap (Van Balkom, 2011). Deze conclusie wordt ondersteund door een literatuurreview van Branson en Demchak (2009). In deze literatuurreview is preventief behandeling met COH's bij zuigelingen en peuters met een verstandelijke beperking onderzocht. In zeven van de twaalf gevonden studies is aangetoond dat het vroeg inzetten van COH's een doorslaggevend effect heeft op de communicatievaardigheden van het kind.

Om kinderen zo snel mogelijk ondersteuning te bieden, moeten alle kinderen met een verstandelijke beperking die niet of nauwelijks kunnen spreken een COH kunnen krijgen wanneer dit

nodig is. Echter komen in Nederland veel kinderen met een verstandelijke beperking die in een gehandicaptenzorginstelling wonen, niet in aanmerking voor een COH vanwege financieringsproblemen. Kinderen die in Nederland in een gehandicaptenzorginstelling wonen, vallen namelijk onder de Wet langdurige zorg (Wlz). Dit is een wet voor mensen die 24 uur per dag zorg nodig hebben, zoals mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking, chronisch zieken of kwetsbare ouderen (Zorgwijzer, 2023).

Kinderen met een Wlz-indicatie krijgen COH's niet volledig vergoed vanuit het zorgkantoor (Zorgkantoor Zorg en Zekerheid, 2023). Het zorgkantoor is een regiogebonden organisatie vanuit de overheid die ervoor zorgt dat iedereen met een Wlz-indicatie de nodige zorg aangeboden krijgt (Zorgkantoor, 2023).

De financiële regeling van COH's staat in de literatuur op verschillende manieren beschreven. Volgens het Zorgkantoor vallen COH's sinds 2020 onder roerende voorzieningen waardoor de instelling de COH's moeten betalen. Roerende voorzieningen zijn hulpmiddelen die met kleine aanpassingen door andere cliënten hergebruikt kunnen worden (Zorginstituut Nederland, z.d.). Bij het zorgkantoor is er een coulance regeling dat 50% van het budget wordt vergoed met een maximum van 5.000 euro voor COH's die alleen worden ingezet voor primaire communicatie, communicatie die alleen nodig is voor de zorg (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), z.d.). Secundaire communicatie daarentegen is de communicatie die de cliënt voert met diens omgeving. Indien er een combinatie is van primaire en secundaire communicatie, wordt alleen het gedeelte voor primaire communicatie voor 50% vergoed, met een maximum van 5.000 euro (Menzis Zorgkantoor 2022). Volgens rdgKompagne, een leverancier van COH's, moeten COH's vanaf 2022 betaald worden door de zorginstelling omdat het niet meer onder persoonsgebonden hulpmiddelen valt. Voor 2022 hadden de zorgkantoren een verschillende regeling met betrekking tot het financieren van COH's. Sinds 2022 is er afgesproken dat alle zorgkantoren de vergoeding van COH's op dezelfde manier doen, namelijk middels eerdergenoemde coulanceregeling mits er een duidelijke onderbouwing is vanuit de instelling over de noodzaak van de COH. De zorginstelling kan in vijf jaar één keer een coulanceregeling aanvragen. Daarnaast is de instelling eigenaar van de COH en moet de instelling de reparaties en aanpassingen ook zelf betalen (rdgKompagne, 2022; Menzis Zorgkantoor, 2022).

Omdat het om grote bedragen gaat (5.000-25.000 euro), worden COH's door de instelling vaak als te duur beschouwd en niet als primaire zorg gezien (Van Balkom, 2011). Vanuit eigen praktijkervaring komt naar voren dat er van de logopedist in de gehandicaptenzorginstelling wordt verwacht om het financiële aspect van een COH ook op zich te nemen. Deze financiële taken gaan ten koste van de behandel tijd en van multidisciplinaire overleggen. Omdat de logopedist geen inzage heeft in de financiën van de gehandicaptenzorginstelling, zijn in eerste instantie de ouders benaderd om de COH voor te schieten. Bij deze aanpak is er echter geen zekerheid dat de ouders het bedrag terugkrijgen van de zorginstelling. Een ander nadeel van deze aanpak is wellicht dat ouders het bedrag niet altijd kunnen betalen. Hierdoor bestaat het risico dat de ene cliënt wel een COH krijgt, terwijl de ander geen COH kan krijgen. Dit is niet in overeenstemming met het recht om te communiceren en het recht om toegang te krijgen tot op maat gemaakte communicatievormen (Ministerie van VWS, 2021).

Er is binnen elke organisatie een eindverantwoordelijke voor de financiële regelingen (Olde Bijvank, z.d.). Omdat de benaming voor degene die COH's financiert per gehandicaptenzorginstelling kan verschillen, wordt er in dit onderzoek de overkoepelende naam 'financieel directeurs' gebruikt.

Er is nog weinig bekend in de literatuur over het vraagstuk met het aanvragen en financieren van COH's aan kinderen met een verstandelijke beperking die in Nederland in een gehandicaptenzorginstelling wonen. Van Balkom (2011) heeft het probleem van het aanvragen van COH's vanuit de overheid beschreven. In het boek van Van Balkom staat vermeld dat COH's als te duur worden ervaren door de overheid. Van Balkom toont met cijfers aan dat de aanschaf van COH's 0,04% van het bedrag

van incontinentiematerialen inhoudt. Incontinentiematerialen zijn een klein onderdeel van de gehele Nederlandse zorg. De aanschaf voor COH's zou Nederland dus erg weinig kosten (Van Balkom, 2011). Het boek van Van Balkom komt uit 2011 en is daardoor niet meer actueel aangezien de regeling per januari 2020 is veranderd. Voor 2020 verliep de regeling van het aanvragen van COH's via zorgverzekeraars (De Amersfoortse Ondernemings-verzekeraar, 2019) en andere instanties, zoals de Wlz, de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning) en de WIA (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen) (CZ, Zorgkantoor, 2019). In de wettenbank van de overheid is te vinden dat de spraak vervangende communicatiehulpmiddelen uit de regeling zorgverzekering zijn gehaald (Overheid.nl Wettenbank, 2023).

Kortom, sinds de COH's onder roerende voorzieningen vallen (Zorgkantoor Zorg en Zekerheid, 2023; Reus, den Haan, 2020), moeten de zorginstellingen de COH's gedeeltelijk zelf betalen via het Zorgzwaartepakket (Zorgkantoor Zorg en Zekerheid, 2023). Volgens de instelling is er echter vaak geen geld om de COH's te financieren (van Balkom, 2011). Door de ervaringen en behoeften naar het aanvragen en financieren van COH's bij kinderen tot 18 jaar inwonend in een gehandicaptenzorginstelling van de logopedisten en financieel directeurs te onderzoeken, komt er hopelijk meer inzicht in het aanvraag- en financieringsproces van COH's bij gehandicaptenzorginstellingen.

Daarom focust dit onderzoek op het beantwoorden van de vraag: 'Wat zijn de ervaringen en behoeften van financieel directeurs en logopedisten van gehandicaptenzorginstellingen met betrekking tot het aanvragen en financieren van communicatie ondersteunende hulpmiddelen bij kinderen met een verstandelijke beperking die in een zorginstelling wonen?'.

Methode

Onderzoeksdesign

Om de onderzoeksvraag zo goed mogelijk te kunnen beantwoorden, is er kwalitatief onderzoek uitgevoerd door middel van interviews. Volgens Merkus (2021) wordt kwalitatief onderzoek uitgevoerd om niet-numerieke data, zoals ervaringen en meningen, te begrijpen. Daarnaast wordt kwalitatief onderzoek gebruikt om inzicht te krijgen in de ideeën, meningen en ervaringen van respondenten. Dit sluit aan bij het doel van dit onderzoek: inzicht krijgen in de ervaringen en behoeften van logopedisten en financieel directeuren omtrent de financiering van COH's voor kinderen tot 18 jaar met een verstandelijke beperking die in een gehandicaptenzorginstelling wonen.

Er is een keuze gemaakt om semigestructureerde interviews af te nemen om de ervaringen en behoeften van de respondenten te onderzoeken. De overweging hiervoor was de wederzijdse interactie met de geïnterviewde. De interviewer reageert op de antwoorden van de geïnterviewde en andersom. Daarnaast kan er door middel van een interview gerichte informatie verkregen worden door gebruik te maken van de techniek 'doorvragen' (Van der Zee, 2023).

Respondenten

De interviews zijn afgenomen bij logopedisten en financieel directeuren van gehandicaptenzorginstellingen in het hele land. In het begin is gezocht naar respondenten in Noord-Nederland (Friesland, Groningen en Drenthe), maar vanwege te weinig respons was de afstand uitgebreid naar het gehele land. Hierdoor kon er gekeken worden naar de verschillen en overeenkomsten in het hele land omtrent het aanvragen en financieren van COH's. Daarnaast werd het onderzoek representatief voor het gehele land.

Om de kans op respondenten te vergroten, konden zowel logopedisten en financieel directeuren deelnemen die werkzaam zijn in dezelfde zorginstelling dan wel in twee verschillende zorginstellingen.

De meerwaarde om zowel logopedisten als financieel directeuren te interviewen is het verkrijgen van inzicht in de ervaringen in de samenwerking tussen de logopedist en de financieel directeur bij en in het proces rond het aanvragen en financieren van COH's. Daarnaast wordt er door logopedisten en financieel directeuren te interviewen informatie verkregen vanuit meerdere perspectieven rondom de financiering van COH's.

De respondenten werden geïncludeerd als ze aan een aantal inclusiecriteria voldeden en geëxcludeerd zodra het exclusie criterium van toepassing was op de respondent. De inclusie- en exclusiecriteria zijn voor de logopedisten en de financieel directeuren op een rij gezet in tabel 1. Omdat een COH sinds 2020 volgens het zorgkantoor onder roerende voorzieningen vallen (Zorgkantoor Zorg en Zekerheid, 2023; Reus, den Haan, 2020), is de regeling van het aanvragen van een COH aan cliënten onder de 18 inwonend in de zorginstelling veranderd. De logopedisten en financieel directeuren moeten ervaring hebben met de huidige regeling wat betreft het aanvragen van een COH. Daarom is in de inclusiecriteria na het jaar 2020 vermeld en in het exclusie criterium tot het jaar 2020. Daarnaast was het belangrijk dat alle respondenten een jaar lang ervaring hadden met het aanvragen of financieren van een COH bij kinderen tot 18 jaar die in de zorginstelling wonen zodat de ervaringen van de logopedisten en de financieel directeuren in het interview bevestigd konden worden. Verder moest de financieel directeur een COH kunnen aanvragen en de financiën hiervan kunnen regelen. De financieel directeur moest dus financiële regelingen uitvoeren en inzage hebben in de financiën van de gehandicaptenzorginstelling.

Tabel 1*Inclusie- en exclusiecriteria voor de logopedisten en financieel directeuren*

Logopedist		Financieel directeur	
<i>Inclusiecriteria</i>	<i>Exclusiecriteria</i>	<i>Inclusiecriteria</i>	<i>Exclusiecriteria</i>
1. Is werkzaam of heeft in de periode van 2020 tot het huidige jaar gewerkt in een gehandicaptenzorg-instelling.	1. Logopedisten die tot 2020 in een gehandicaptenzorg-instelling hebben gewerkt.	1. Heeft inzage in de financiën van de gehandicaptenzorg-instelling en voert financiële regelingen uit.	1. Financieel directeuren die tot 2020 in een gehandicaptenzorg-instelling hebben gewerkt.
2. Heeft vanaf 2020 minstens één jaar werkervaring (gehad) met het aanbieden van COH's bij kinderen tot 18 jaar met een verstandelijke beperking die in een zorginstelling wonen.		2. Werkt of heeft in de periode van 2020 tot het huidige jaar gewerkt in een gehandicaptenzorginstelling met inwonende kinderen tot 18 jaar met een verstandelijke beperking die logopedie aangeboden krijgen.	
		3. Heeft vanaf 2020 ervaring met het financieren van een COH.	

Respondentenwerving

De logopedisten zijn op diverse manieren geworven. Als eerste is er naar diverse gehandicaptenzorginstellingen gebeld. Op deze manier is er één logopedist geworven. Als tweede actie is er een e-mail gestuurd met de informatiebrief en de toestemmingsverklaring bijgevoegd in de bijlage naar de logopedisten binnen de kenniskring van de stagebegeleiders van de onderzoeker. Met het benaderen van de logopedisten is rekening gehouden met de regels over gegevensverzameling binnen het stagebedrijf. Er is gebeld naar de HR-afdeling van het stagebedrijf en er is mondeling toestemming gegeven om de logopedisten te benaderen. Uit deze actie is één logopedist geworven. Hierna is een oproep geplaatst op het sociale mediaplatform LinkedIn om meer respondenten te werven. Via deze manier is er geen respondent geworven. De stagebegeleider had ook contact met een leverancier van COH's. Deze financier is benaderd via de e-mail en gaf een tip om contact op te nemen met iemand van de organisatie ISAAC-NF ("Nederlandse en Vlaamse afdeling van de International Society of Argumentatieve and Alternative Communication" (ISAAC-NF, 2023)). Dit is een organisatie die de bekendheid en de inzet van ondersteunende communicatiehulpmiddelen wil vergroten (ISAAC-NF, 2023). Er zijn twee logopedisten geworven door de contactlegging met deze organisatie. Als laatste was via een medestudent nog één logopedist via de e-mail geworven.

De financieel directeuren zijn op de volgende wijze geworven: verschillende gehandicaptenzorginstellingen in het land zijn gebeld met de vraag wie de financiën van de COH's in de gehandicaptenzorginstelling regelt. Er zijn twee e-mailadressen verzameld. De financieel directeuren zijn vervolgens via de e-mail benaderd met de informatiebrief en de toestemmingsverklaring toegevoegd in de bijlage. Eén financieel directeur is op deze manier geworden. De andere financieel directeur is via de e-mail van de stageplek benaderd en geworven.

Aan het onderzoek hebben 4 logopedisten en 2 financieel directeuren geparticipeerd. Om het onderzoek betrouwbaar te maken zijn acht respondenten bij een heterogene steekproef het minimum (Benders, 2022).

Dataverzameling

Er is gekozen voor het afnemen van semigestructureerde interviews bij logopedisten en bij financieel directeuren van gehandicaptenzorginstellingen. Vanwege de volle agenda's van de financieel directeur en de logopedist van éénzelfde gehandicaptenzorginstellingen, zijn de logopedist en financieel directeur gezamenlijk geïnterviewd. De andere respondenten zijn individueel geïnterviewd.

Voordat de interviews werden afgenomen, is er per soort interview, logopedist of financieel directeur, een proefinterview gehouden met twee verschillende vierdejaars logopediestudenten aan de Hanzehogeschool te Groningen.

De interviews zijn fysiek afgenomen bij de respondenten zodat er meer connectie te voelen was met de respondent, er meer sfeer gecreëerd kon worden en de non-verbale informatie beter geïnterpreteerd kon worden tijdens het interview (Xtracoaching, 2021). Wanneer het interview vanwege de bereikbaarheid of om andere redenen niet fysiek kon plaatsvinden, zijn de interviews via het programma Microsoft Teams (Microsoft, 2023) afgenomen. Zowel de fysieke als de online interviews zijn na toestemming van de respondent via een toestemmingsverklaring met audioapparatuur opgenomen. De duur van het interview was 30 minuten tot 45 minuten.

Er is voorafgaand aan het onderzoek een interviewprotocol gemaakt. Het eerste onderwerp was voor beide respondentengroepen hetzelfde (zie tabel 2). Daarna is er per respondentengroep een tabel met onderwerpen en vragen opgesteld (zie tabel 3 voor de logopedist en tabel 4 voor de financieel directeur). In bijlage 4 is het gehele interviewprotocol te vinden.

Tabel 2

Onderwerpen en voorbeeldvragen voor de logopedist en financieel directeur

Onderwerp	Voorbeeldvragen	Literatuur
Werkzaam bij de gehandicaptenzorginstelling	- Bij welke gehandicaptenzorginstelling werkt u op dit moment? /heeft u gewerkt? - Kunt u mij iets vertellen over uw dagelijks werk als logopedist/financieel directeur?	- Zorgkantoor Zorg en Zekerheid (2023) - Reus, den Haan (2020)

Tabel 3

Onderwerpen en voorbeeldvragen voor de logopedist

Onderwerp	Voorbeeldvragen	Literatuur
Communicatie Ondersteunende Hulpmiddelen	- Wat is volgens u een Communicatie Ondersteunend Hulpmiddel? - Bij wat voor cliënten zet u een COH in?	- Schuman, et al. (2015)
Kinderen met een verstandelijke beperking die in de zorginstelling wonen	- Behandelt u kinderen onder de 18 met een verstandelijke beperking die bij u in de instelling wonen (of hebben gewoond) en een Communicatie Ondersteunend Hulpmiddel nodig hebben?	- HandicapNL (z.d.)
Aanvraag en financiering van COH's	- Wat is uw rol bij het aanvragen en financieren van de Communicatie Ondersteunende Hulpmiddelen? - Is het proces rond de aanvraag per COH verschillend?	- Cordaan (z.d.)
Behoeften logopedist over de aanvraag van COH's voor kinderen tot 18 jaar die in de instelling wonen	- Wat vindt u van de huidige regeling van het aanvragen en financieren van een Communicatie Ondersteunend Hulpmiddel voor inwonende kinderen tot 18 jaar in de gehandicaptenzorg?	- Van Balkom (2011) - Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (z.d.) - Zorgkantoor Zorg en Zekerheid (2023)

Tabel 4*Onderwerpen en voorbeeldvragen voor de financieel directeur*

Onderwerp	Voorbeeldvragen	Literatuur
Communicatie Ondersteunende Hulpmiddelen	- Wat is volgens u een Communicatie Ondersteunend Hulpmiddel? - Bij wat voor cliënten worden Communicatie Ondersteunende Hulpmiddelen door de logopedist ingezet?	- Schuman, et al. (2015) - Cordaan (z.d.)
Aanvraag van COH's	- Hoe werkt de aanvraag van een Communicatie Ondersteunend Hulpmiddel bij een kind onder de 18 die in de instelling woont? - Werkt u samen met de logopedist?	- Zorgkantoor Zorg en Zekerheid (2023) - Reus, den Haan (2020)
Financiering van COH's	- Hoe ervaart u de regeling wat betreft de financiering van een Communicatie Ondersteunend Hulpmiddel? - Is het proces rond de financiering per COH verschillend?	- Van Balkom (2011)
Behoeft in het financieringsproces van een COH van de financieel directeur	- Wat vindt u van de huidige regeling van het financieren van een communicatie ondersteunend hulpmiddel voor inwonende kinderen tot 18 jaar in de gehandicaptenzorg?	- Van Balkom (2011) - Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (z.d.) - Zorgkantoor Zorg en Zekerheid (2023)

Data-analyse

Alle interviews die zijn afgenomen, zijn na afname getranscribeerd. Hierop volgend is deze data gecodeerd. Er zijn drie stappen bij het coderen van transcripties: open coderen, axiaal coderen en selectief coderen (Dingemanse, 2021). Alle stappen zijn per doelgroep uitgevoerd. Eerst voor de logopedisten en daarna voor de financieel directeurs. Er is begonnen met open coderen. Bij het open coderen zijn er per transcriptie termen aan tekstfragmenten gekoppeld. Vervolgens zijn tijdens het axiaal coderen de termen aan elkaar gekoppeld en onder één overkoepelende term geschaard. Dit proces resulteerde in een aantal hoofdtermen die gebruikt zijn in het schrijven van de theorie. In de laatste stap is de theorie opgebouwd door alle hoofdtermen te bestuderen. Door alle gevonden data onder de hoofdtermen te rangschikken, zijn er relaties en bevindingen tussen de transcripties gelegd (Dingemanse, 2021). Op basis hiervan is de conclusie geschreven.

Ethische aspecten

Voordat het onderzoek is gestart, is het stroomdiagram Wet Medisch-wetenschappelijk Onderzoek (WMO) ingevuld. In het stroomdiagram was te zien dat er geen WMO-verplichting is voor het uitvoeren van dit onderzoek.

Iedere respondent heeft voorafgaand aan het onderzoek een informatiebrief en een toestemmingsverklaring gekregen. De respondent heeft beide formulieren gelezen en de toestemmingsverklaring ondertekend. In de informatiebrief stond de inhoud, het doel van het onderzoek en de verwachtingen van de respondent vermeld. In de toestemmingsverklaring hebben de respondenten verklaard dat zij toestemming geven voor het anoniem analyseren en verwerken van hun persoons- en onderzoeksgegevens. Daarnaast is aangegeven dat er een audiofragment werd opgenomen tijdens het interview. De deelname aan het onderzoek was voor iedere respondent geheel vrijwillig. Daarnaast kon de respondent op elk moment aangeven te willen stoppen met het onderzoek. Het onderzoek werd dan op dat moment gestopt en de respondenten hoefden hier geen reden voor te geven. De verzamelde gegevens werden verwijderd uit het onderzoek. Verder zijn alle gegevens van de respondenten geanonimiseerd verwerkt in het onderzoeksverslag. Persoons- en onderzoeksgegevens

van de respondenten zijn verwijderd zodra deze gegevens niet meer nodig waren voor het onderzoek.

Bij het afnemen van de interviews is vooraf duidelijk vermeld dat er een audiofragment opgenomen werd. De audio-opnamen zijn nodig om de interviews na afloop te kunnen transcriberen.

Resultaten

Het coderen leidde tot verschillende thema's die de resultatensectie vormgeven. Deze thema's zijn per doelgroep weergegeven in tabel 5. In navolging van de methode worden eerst de resultaten van de logopedisten en daarna van de financieel directeurs beschreven.

Tabel 5

Topics van de resultatensectie voor de logopedisten en financieel directeurs

Logopedist	Financieel directeur
Instellingsprotocol/-regeling aanvraagproces	Instellingsprotocol/-regeling financieringsproces
Actie aanvraagprocedure	Actie financieringsproces
Belemmerende factoren	Voordeel financieringsproces
Samenwerking	Belemmerende factoren
Behoeften	Samenwerking
Overige bevindingen	Behoeftte
	Overige bevindingen

Participanten

In tabel 6 is een overzicht van de karakteristieken (geslacht, werklocatie en zorginstelling) van elke respondent gemaakt. In de tabel is weergegeven welke logopedisten en financieel directeurs bij dezelfde zorginstelling werken. De afkorting die in de resultatensectie wordt gebruikt voor elke respondent is ook weergegeven.

Tabel 6

Karakteristieken logopedisten en financieel directeurs

Respondenten	Geslacht	Werklocatie	Werkzaam bij
Logopedist 1 (L1)	V	Midden van het land	Zorginstelling A
Logopedist 2 (L2)	V	Westen van het land	Zorginstelling B
Logopedist 3 (L3)	V	Noorden van het land	Zorginstelling C
Logopedist 4 (L4)	V	Noorden van het land	Zorginstelling D
Financieel directeur 1 (FD1)	M	Noorden van het land	Zorginstelling D
Financieel directeur 2 (FD2)	M	Noorden van het land	Zorginstelling C

Logopedisten

Instellingsprotocol/-regeling aanvraagprocedure

De aanvraagprocedure verschilt per instelling. L1 geeft aan dat zij beschikken over COH's bij hen op het orthopedagogisch dagcentrum (ODC). Hierdoor hebben zij een lang voortraject om te oefenen met een spraakcomputer. De volgende stap is in overleg gaan met de leverancier en een offerte opvragen. Daarna neemt de logopedist contact op met de instelling. Bij L2 is er geen aanvraagprocedure. Deze logopedist vertelt bij voorbaat al dat de financiering een probleem is en verwijst de begeleiding van de cliënt naar de desbetreffende locatiemanager. Hier stopt het proces. L3 vertelt dat de aanvraag een zoektocht is en dat bij navraag bij andere zorginstellingen in Noord-Nederland ze erachter kwam dat deze aanvraagprocedure bij veel logopedisten onbekend was. Ze kwam erachter dat de instelling het vanuit het hulpmiddelenbudget moet betalen. L4 legt de aanvraag bij de hulpmiddelencommissie neer en de financieel directeur dient een aanvraag in bij het zorgkantoor.

L1: "Wij hebben zelf communicatie apparaten hier van het ODC, dus waar we met kinderen al een voortraject mee kunnen doen."

Actie aanvraagprocedure

Er zijn verschillende acties rondom het aanvragen van een COH ondernomen door de logopedisten. L1 heeft onderhandeld met de locatiemanager en een offerte doorgestuurd om het totaalbedrag in kaart te brengen. Hierna is ze meerdere keren in overleg geweest met de locatiemanager en haar eigen manager. Via haar manager heeft ze uiteindelijk goedkeuring gekregen voor het aanschaffen van een COH. L3 is vooral bezig met het creëren van bewustwording om de aanvraag voor elkaar te krijgen. Ze heeft externe adviseuses ingeschakeld en is met één van de financieel directeurs in gesprek gegaan. Hij zou zich hierin verdiepen. De logopedist schrijft de motivatie met onderbouwing van diverse disciplines zodat er een aanvraag gedaan kan worden bij het zorgkantoor. Bij L2 heeft de manager van de logopedist met de financiële afdeling gesproken over dit onderwerp om hier een geldpotje voor aan te schaffen. Dit is niet gelukt omdat het volgens de financiële afdeling niet bij het overkoepelende hoort, maar bij het locatiehoofd. Het locatiehoofd kan dit niet betalen. L4 zoekt eerst uit wat een passend hulpmiddel is, daarna maakt ze een motivatie met onderbouwing en legt dit aan de hulpmiddelencommissie voor. Zij regelen de financiering.

L4: "In eerste instantie ga je onderzoeken wat is een passend hulpmiddel? Dan moeten we het altijd heel goed onderbouwen en dan leggen we dat bij de hulpmiddelencommissie neer."

Belemmerende factoren

De logopedisten geven diverse belemmerende factoren aan. In tabel 7 is weergegeven wie welke belemmerende factor heeft benoemd. Alle logopedisten vonden het oneerlijk dat de regeling anders is als een kind in een instelling woont en dat het proces heel lang duurt. Bijna alle logopedisten geven aan dat de aanvraag onduidelijk is, dat het elk jaar weer zoeken is omdat de regeling bijna elk jaar verandert en er weinig aanvragen per jaar zijn.

L2: "Het zijn vaak echt te dure apparaten om aan te schaffen voor de instelling, maar ook de verwachting dat je dat dus elke 5 jaar opnieuw moet gaan aanschaffen."

Tabel 7

Genoemde belemmerende factoren over het aanvraagproces door de logopedisten

Belemmerende factoren aanvraagproces	L1	L2	L3	L4
Oneerlijk als het kind in een instelling woont	X	X	X	X
Het proces duurt lang	X	X	X	X
Zorgkantoren zijn regiogebonden				X
Het proces kost veel tijd en energie				X
Een COH krijgen is afhankelijk van de persoon en omstandigheden	X			
Budget staat al onder druk		X		
Te dure apparaten om zomaar aan te schaffen waardoor de drempel hoog blijft		X		X
Nieuwe aanvragen worden niet gehonoreerd		X		
Logopedisten worden terughoudender in de aanvraag plaatsen wegens het bedrag				X
De drempel om te bellen of mailen werd steeds hoger	X			
COH's zijn niet begroot			X	
Je kan niet tegen ouders zeggen om het bedrag voor te schieten			X	
Je moet bepaalde termen in je aanvraag gebruiken				X

Het is krom dat het verschil in hoe zorgkantoren en -verzekeraars reageren op COH's gigantisch groot is			X
Het is niet duidelijk hoe COH's aangevraagd moeten worden	X	X	X
De regeling verandert bijna elk jaar	X	X	X
Er zijn weinig aanvragen per jaar	X	X	X

Samenwerking

De samenwerking tussen de logopedist en de financieel directeur verschilt per zorginstelling. L4 benoemt dat er een fijne samenwerking is omdat ze als professional gehoord wordt en de aanvraag direct wordt opgepakt door de financieel directeur. De andere logopedisten geven aan dat er nauwelijks of helemaal geen samenwerking is. Alle logopedisten geven aan dat zij wel degelijk een meerwaarde in de samenwerking zien.

L1: "Dan zoek je toch samen naar een manier waarop het opgelost kan worden."

Behoeften

De behoefte van de logopedisten ligt vooral bij de financiering. De logopedisten geven aan vanuit de instelling en zorgkantoren meer geld nodig te hebben. Hierdoor zal de aanschaf volgens de logopedisten geen probleem meer zijn. Verder hebben de logopedisten aangegeven dat ze steun nodig hebben van hun leidinggevende, eerder helderheid willen hebben hoe zo'n proces gaat en een COH het liefst zelf in de kast willen hebben staan.

L2: "Ik denk dat het goed is om van andere instellingen te horen hoe zij het doen, want we zijn allemaal altijd zelf het wiel aan het uitvinden."

Overige bevindingen

Er zijn vijf thema's die niet door alle logopedisten zijn benoemd. Deze zijn 'invloeden op betrokkenen', 'bevorderende factoren', 'verbeteringen',

L1: "Als je een COH met dit voortraject aanvraagt kan je het ook echt goed motiveren, want je kan het hele traject al beschrijven."

L1: "We hebben nu dus op de begroting al een stelpost gezet van twee communicatie apparaten."

'overwegingen' en 'gevolgen'. In tabel 8 zijn deze thema's weergegeven en uitgediept. Het valt op dat de meeste overige bevindingen door L1 en L2 zijn genoemd.

Tabel 8

Niet overeenkomstige thema's en de benoemde verdieping op de thema's door de logopedisten

Thema's en verdieping	L1	L2	L3	L4
<i>Invloeden op de cliënt</i>				
De cliënt liep achter ten opzichte van zijn groepsgenoten	X			
Het is schrijnend dat men iemand een stem biedt en weer afpakt wegens financieringsproblemen		X		
Er zijn nu kinderen die een plaatjesboek hebben, terwijl ze met een COH beter zouden functioneren		X		
<i>Invloeden op ouder(s)</i>				
Ouders merken op ouderavonden verschillen per kind		X		
<i>Bevorderende factoren</i>				
Er is een uitgebreid voortraject waarin kinderen voor lange tijd kunnen oefenen met COH	X			
Het apparaat wordt na financiering spoedig geleverd			X	

De COH is eigendom van de instelling en kan als een COH vrijkomt weer door andere cliënten worden ingezet				X
<i>Verbeteringen</i>				
Ik moet in het begin contact zoeken met afdeling financiën zodat het proces sneller verloopt	X			
De instelling kan de volgende keer een begroting aanvragen	X			
Ik kan rondvragen bij andere instellingen over de aanvraag en financiering van COH's			X	
Ik kan mij verdiepen in de coulanceregeling van het zorgkantoor			X	
<i>Overwegingen</i>				
Twijfel in het blijven bellen naar de financieel directeur omdat ze vrienden wil blijven en iets gedaan wil krijgen	X			
Twijfel bij het aanschaffen van een COH omdat het over 5 jaar weer zo'n bedrag zal zijn door vervanging COH			X	
<i>Gevolgen</i>				
Frustratie door geen financieringsmogelijkheden			X	
Frustratie door het langdurige aanvraagproces	X		X	
Frustratie door iemand geen stem te kunnen bieden				X

Financieel directeurs

Instellingsprotocol/-regeling financieringsproces

De financieringsregeling verschilt per instelling. Bij FD1 worden COH's gefinancierd uit een bepaald percentage van de ZZP per cliënt. Hij geeft aan dat de helft wordt vergoed vanuit het zorgkantoor tot een maximum van 5.000 euro. De andere helft betaalt de instelling. Volgens FD2 gaat de financieringsregeling voor een COH niet via hem. Het gaat pas via hem als er een beroep gedaan wordt op het subsidiepotje 'bijzondere zorgkosten'. Dit gebeurt bij complexe vragen, zoals een oogbesturingsapparaat. De subsidiedesk bekijkt dergelijke casussen.

FD2: "Dan vermoed ik dat de route is dat bij ICT [...]. En wellicht ook wel via de behandelaar of via de hulpmiddelen leverancier.

Actie financieringsregeling

De financieel directeurs ondernemen diverse acties rondom de financieringsregeling. FD1 geeft akkoord aan de offerte die de logopedist doorstuurt en doet een aanvraag bij het zorgkantoor. Als de offerte wordt goedgekeurd wordt de helft tot 5.000 euro vergoed door het zorgkantoor. De andere helft betaalt de instelling. Daarnaast zit FD1 samen met andere disciplines in een hulpmiddelencommissie. Hier wordt gekeken naar de aanvragen die er zijn en of de regeling is veranderd. Wanneer FD2 een aanvraag binnenkrijgt, gaat hij in gesprek met de discipline en vraagt om een beschreven casus. Deze controleert FD2, past hem zo nodig aan en stuurt de casus naar het zorgkantoor.

FD1: "De eerste keer dat ik de zorgfinanciering zag dan wist ik ook van niks. Dus ja je hebt er ook geen cursussen voor. Je moet het gewoon jezelf aanleren."

Voordeel financieringsregeling

Er zijn verscheidene voordelen van de financieringsregeling volgens de financieel directeuren. FD1 heeft het middels de hulpmiddelencommissie zo geregeld dat alle aanvragen verwerkt worden en dat de COH's betaald worden omdat er geld voor opzij gezet wordt. Daarnaast wordt de financiering centraal geregeld en is er een gezamenlijk depot voor de COH's die niet meer gebruikt worden. Die COH's worden schoongemaakt en gereset en kunnen weer aan andere cliënten meegegeven worden. Volgens FD2 levert de financieringsregeling succes op omdat er vrijheid in zit; er is een algemene mogelijkheid 'bijzondere zorgkosten' waarbij FD2 op casusniveau de aanvraag kan indienen bij het zorgkantoor en een vergoeding krijgt.

FD1: "andere financieel directeuren denken dat ze het bedrag in één keer moeten betalen, maar uiteindelijk [...] schrijf je het af. Dus als een apparaat tien jaar lang meegaat, dan betaal je drie jaar 3000 per jaar als ie 30.000 euro kost."

Belemmerende factoren

De FD's hebben diverse belemmerende factoren omtrent de financiering benoemd. Deze belemmerende factoren zijn weergegeven in tabel 9. FD1 gaat dieper in op de landelijke financieringsregeling en FD2 benoemt vooral belemmerende factoren binnen de organisatie.

FD2: "Ik vind het lastig dat ik niet op voorhand duidelijkheid kan geven aan mijn collega's. Wat wel en wat niet bekostigd wordt."

Tabel 9

Genoemde belemmerende factoren voor het financieringsproces door de financieel directeuren

Belemmerende factoren	FD1	FD2
De financiering levert bij kleine instellingen een probleem op	X	X
Het zorgkantoor moet bezuinigen waardoor veel aanvragen worden afgekeurd	X	
De zorgkantoren zijn regiogebonden waardoor de regeling verschilt per regio	X	
De regels veranderen bijna jaarlijks waardoor hij bij elke aanvraag eerst weer moet uitzoeken hoe het nu geregeld is	X	
Je moet de aanvraag naar het zorgkantoor heel goed functioneel beschrijven anders wordt het afgekeurd	X	
De zorgfinanciering is gewoon heel moeilijk	X	
De financiering rondom een COH is rommelig		X
De financiering van een COH is in de veelheid een onbeduidend ding waardoor het geen prioriteit heeft, maar het is voor de cliënt wel heel belangrijk		X
In een grote organisatie is meer afstand tussen de financieel directeur en de behandelaren		X
COH's voor meerdere cliënten is een grote kostenpost		X
COH-aanvragen komen niet veel voor waardoor hij niet weet hoe de financiering geregeld moet worden		X
De huidige aanvraag kost veel tijd terwijl een cliënt erom staat te springen		X
Door de drukke agenda is het lastig om een afspraak met de logopedist in te plannen		X
De logopedist moet net weten dat ze bij hem moet zijn waardoor er mogelijk een afweging wordt gemaakt om het niet aan te vragen		X

Samenwerking

De samenwerking verloopt bij de FD's verschillend. Bij FD1 begint de samenwerking met disciplines bij de hulpmiddelencommissie. Zij houden het beleid in de gaten en bespreken de aanvragen die er zijn. FD1 heeft vertrouwen in de logopedist over de aanvraag. Een nadeel is volgens FD1 dat de managers van de instelling niet weten hoe de financiering geregeld is terwijl ze dat juist moeten weten. FD2 geeft aan dat er niet heel veel samenwerking met de logopedist is, alleen in het geval van een oogbesturingsapparaat. Tussen deze samenwerking is ook vertrouwen dat de logopedist de aanvraag volledig heeft gedaan.

FD2: "Het is goed denk ik als we elkaar op dit soort onderwerpen weten te vinden."

Behoeften

De financieel directeuren hebben verschillende behoeften. FD1 heeft vooral behoefte aan landelijke duidelijkheid en FD2 geeft aan dat meer bekendheid over de mogelijkheid van de aanvraag bij het zorgkantoor binnen de organisatie helpend is. Daarnaast geeft hij aan dat het helpen van een cliënt prioriteit moet zijn.

FD1: "Het zou heel mooi zijn als de zorgkantoren een lijst geven van dit wordt door dat betaald. "En dat het ook landelijk hetzelfde was en makkelijk te vinden is."

Overige bevindingen

De overige bevindingen zijn opgedeeld in drie thema's, namelijk 'gevolgen', 'afwegingen voor het wel/niet aanschaffen van een COH' en 'verbeteringen'. Een overzicht van de thema's en de verdieping hierop is in tabel 10 weergegeven. FD1 beschrijft gevolgen van de financieringsregeling en FD2 de afwegingen en verbeteringen.

FD1: "Je kan de kinderen beter gewoon thuishouden."

Tabel 10

Niet overeenkomstige thema's en de benoemde verdieping op de thema's door de financieel directeuren

Thema's en verdieping	FD1	FD2
Gevolgen		
Mensen houden minder hulpmiddelen achter door het gezamenlijk depot omdat ze niet meer bang zijn het hulpmiddel kwijt te raken	X	
Logopedisten houden voor de zorgverzekeraar achter dat een kind met een spraakcomputer in de instelling komt wonen en de instelling hierdoor de spraakcomputer eigenlijk zou moeten overkopen van de zorgverzekeraar	X	
De invloed op ouders is groot want het is voor hen al helemaal lastig om uit te zoeken hoe de financiering van een COH werkt	X	
Een nadeel voor het kind is dat de COH niet aangeschaft wordt	X	
Door onduidelijkheid gaat men een crowdfunding opzetten terwijl het soms aangevraagd kan worden	X	
Afwegingen voor het wel/niet aanschaffen van een COH		
Je hebt door een COH met omgevingsbesturing minder begeleiding nodig		X
Wat is absoluut noodzakelijke zorg wat de instelling moet betalen en wat moeten verwanten regelen?		X
Als er ook een gesprek is met het zorgkantoor over een aanvraag van drie miljoen euro, zal dat vooraan gaan op een aanvraag van 5000 euro		X
Niet willen overvragen bij het zorgkantoor		X
Verbeteringen		
Een groter beroep doen op de bijzondere zorgkosten zodat cliënten beter geholpen kunnen worden		X

Meer bekendheid creëren over de aanvraagmogelijkheid bij het zorgkantoor zodat alle aanvragen bij hem terecht komen en hij controle over de aanvragen heeft	X
COH's lijken hem onmisbaar en communiceren is een basisbehoefte. Het geld komt dan later	X

Discussie

Op basis van het onderzoek kan de onderzoeksvraag 'Wat zijn de ervaringen en behoeften van financieel directeuren en logopedisten van gehandicaptenzorginstellingen met betrekking tot het aanvragen en financieren van communicatie ondersteunende hulpmiddelen bij kinderen met een verstandelijke beperking die in een zorginstelling wonen?' beantwoord worden. Uit de resultaten kan behoedzaam geconcludeerd worden dat de aanvraag van COH's voor de meeste logopedisten vooral een grote zoektocht is. De logopedisten weten niet waar en bij wie ze moeten zijn om een COH aan te vragen. Daarnaast is er veel onduidelijkheid rondom het aanvraagproces en duurt het heel lang voordat een COH aangevraagd en gefinancierd wordt. Dit leidt volgens de logopedisten tot frustratie. De grootste reden voor deze bevindingen is volgens de logopedisten dat een aanvraag voor een COH niet vaak voorkomt. De behoeften van de logopedisten zijn meer geld vanuit de overheid en instelling en in het bezit zijn van COH's. De financieel directeuren geven aan dat de regeling onduidelijk en incoherent is voor het hele land, er veel onduidelijkheid en onwetendheid is binnen de instelling en dat de aanschaf van meerdere COH's een behoorlijke kostenpost is voor de instelling. De behoeften zijn een duidelijke landelijke regeling en meer bekendheid over de aanvraagmogelijkheid bij het zorgkantoor in de instelling.

De financieel directeuren beschouwen de aanschaf van meerdere COH's als te duur. Deze uitkomst heeft Van Balkom (2011) eerder beschreven in zijn boek. Hij schrijft dat de instelling COH's als te duur ervaren en niet als primaire zorg zien (Van Balkom, 2011). Dit komt overeen met de resultaten van dit onderzoek.

De resultaten kunnen niet met eerder onderzoek vergeleken worden omdat er geen soortgelijk onderzoek heeft plaatsgevonden. Er is internationaal gekeken naar de financiering van COH's. In Zweden worden COH's gefinancierd door de gemeente en/of de regio van de gehandicaptenzorginstelling vanuit inwonersbelastingen (Vilans, 2023). In Duitsland worden COH's voor kinderen onder 18 jaar via de zorgverzekeraar gefinancierd (Metelko, 2021) en in Engeland is de financiering van COH's geregeld via diverse financieringsbronnen, namelijk NHS England (National Health Service England), lokale COH-diensten en diverse liefdadigheidsorganisaties (Tobii Dynavox AB, 2023). In deze drie landen bestaat er een eenduidige regeling voor het aanvragen en financieren van COH's. Hier kan Nederland een voorbeeld aan nemen.

Daarnaast is er overkoepelend gekeken naar problemen met vergoedingen van hulpmiddelen in de (gehandicapten)zorg. In de review van Van der Nagel en Noordhuis (2019) zijn belemmerende en bevorderende factoren over de toegang van hulpmiddelen in de gehandicaptenzorg in de literatuur onderzocht. Uit het onderzoek kwam naar voren dat grote belemmerende factoren het gebrek aan budget en te hoge bedragen van het hulpmiddel waren. Er zijn in de gehandicaptenzorg dus nog meer hulpmiddelen die niet aangeschaft kunnen worden vanwege de financiering (Van der Nagel, Noordhuis, 2019). In het onderzoek van Van Meeteren en van Bree (2020) komt het belang van een eenduidige landelijke financiële zorgregeling voor de extramurale zorg naar voren. Dit ondersteunt de behoeften van de financieel directeuren voor een landelijke regeling en de onduidelijkheden over de aanvraag en financiering bij de logopedisten.

Het probleem rondom de aanvraag en financiering van COH's wordt door meerdere personen en instanties geverifieerd door diverse acties. Zo is ISAAC-NF in 2022 een petitie gestart. Deze petitie is in de tweede kamer terechtgekomen (ISAAC-NF, 2022). Volgens minister van het VWS Ernst Kuipers (2023) wordt er gekeken of de financiering veranderd kan worden. Dit wordt voor de zomer teruggekoppeld (Kuipers, 2023). Daarnaast is er door logopedist Gerna Scholte, die lid is van de NVLF (Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie), een enquête samengesteld voor logopedisten die door omgevingsfactoren ervoor kiezen om geen aanvraag in te dienen voor een COH voor volwassenen die in de instelling wonen (Scholte, 2023). Uit deze acties kan geconcludeerd worden dat veel logopedisten worstelen met het probleem rondom het aanvragen en financieren van COH's bij kinderen en volwassenen die in de instelling wonen en dat dit niet langer zo door kan gaan.

Dit onderzoek heeft een aantal methodologische beperkingen. Door de beperkte verdeling van de respondenten over het land is de generaliseerbaarheid over Nederland gering. Er zijn alleen financieel directeuren in Noord-Nederland geïnterviewd. Daarnaast zijn er slechts twee logopedisten in Noord-Nederland, één logopedist in West-Nederland en één logopedist in Midden-Nederland geïnterviewd. Bovendien is de betrouwbaarheid laag wegens het aantal respondenten. Volgens Benders (2022) is acht respondenten het minimum bij een heterogene respondentengroep. Als laatste is de betrouwbaarheid verminderd doordat de financieel directeuren en twee logopedisten van dezelfde gehandicaptenzorginstelling geïnterviewd zijn.

Er zijn ook een aantal methodologische sterktes. Het onderzoek is versterkt door zowel logopedisten als financieel directeuren te interviewen wegens de diversiteit in functies omtrent het aanvragen en financieren van COH's. Daarnaast is er per respondentengroep een proefinterview gehouden. Dit verhoogt de betrouwbaarheid van het onderzoek.

Dit onderzoek is ingegaan op de ervaringen en behoeften van logopedisten en financieel directeuren omtrent het aanvragen en financieren van COH's bij kinderen tot 18 jaar die in de instelling wonen. Samenvattend komt naar voren dat er veel onduidelijkheid is bij zowel de logopedisten als de financieel directeuren wegens het gering aantal aanvragen per jaar. Dit toont aan dat er geen goede eenduidige regeling is wat betreft het financieren van COH's binnen de zorgkantoren en instellingen. De respondenten geven aan dat ze meer duidelijkheid, bekendheid en geld nodig hebben om een aanvraag en financiering van een COH te kunnen realiseren.

Uit dit onderzoek zijn een aantal aanbevelingen voor verder onderzoek gekomen. Ten eerste is dit onderzoek gefocust op kinderen tot 18 jaar die in de instelling wonen. Er kan meer onderzoek gedaan worden naar de ervaringen en behoeften van logopedisten en financieel directeuren omtrent het aanvragen en financieren van COH's bij volwassenen vanaf 18 jaar die in de instelling wonen. Ten tweede is er voor de generaliseerbaarheid meer onderzoek nodig door het hele land naar de ervaringen van logopedisten en financieel directeuren over het aanvragen en financieren van COH's bij mensen die in een gehandicaptenzorginstelling wonen. Op deze manier wordt er meer data verkregen en kunnen resultaten van diverse studies met elkaar vergeleken worden. Met deze verzamelde data kan mogelijk een beter beleid worden gevormd omtrent het aanvragen en financieren van COH's. Als laatste is een aanbeveling voor de logopedisten en financieel directeuren in de gehandicaptenzorginstellingen om te vragen hoe andere instellingen de aanvraag en financiering regelen en mogelijk een hulpmiddelencommissie aan te schaffen waarin alle aanvragen van de (para)medische dienst verwerkt worden.

Samenvattend zijn er belemmeringen in de financiering en aanvraag van COH' bij kinderen tot 18 jaar die in de gehandicaptenzorginstelling wonen. Er zijn weinig respondenten geïnterviewd waardoor de generaliseerbaarheid zwak is. Voor de logopedisten betekenen de resultaten dat de regeling landelijk onduidelijk is en dat ze afhankelijk zijn van de overheid met betrekking tot het veranderen van de aanvraag- en financieringsregeling.

Literatuurlijst

- Benders, L. (oktober 2022). *Hoeveel interviews neem je af voor je scriptieonderzoek?* Scribbr.
<https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/aantal-interviews/>
- Branson, D., & Demchak, M. (2009). The use of augmentative and alternative communication methods with infants and toddlers with disabilities: a research review. *Augmentative and alternative communication (Baltimore, Md.: 1985)*, 25(4), 274–286.
<https://doi.org/10.3109/07434610903384529>
- Budding, J. 2011. *Taalontwikkeling kinderen met verstandelijke beperking kan beter*. Redactie Medicalfacts.
<https://www.medicalfacts.nl/2011/10/20/taalontwikkeling-kinderen-met-verstandelijke-beperking-kan-beter/>
- Cordaan. (Z.d.). *Logopedie voor mensen met een verstandelijke beperking*.
<https://www.cordaan.nl/logopedie-voor-mensen-met-een-verstandelijke-beperking#:~:text=De%20logopedist%20is%20gespecialiseerd%20in,autismespectrumstoornissen%20en%20ernstige%20meervoudige%20beperkingen.>
- CZ, Zorgkantoor (juli 2019). *Vereenvoudiging hulpmiddelenzorg voor cliënten in een Wlz-zorginstelling*.
<https://www.cz-zorgkantoor.nl/zorgaanbieder/nieuws/vereenvoudiging-hulpmiddelenzorg-clienten-wlz>
- De Amersfoortse Ondernemingsverzekeraar (2019). *Reglement Hulpmiddelen Restitutie 2019*.
<https://bjjxnp3xwdg5ostandardsa.blob.core.windows.net/media/4413/reglement-hulpmiddelen-restitutie-2019-def.pdf>
- Dingemanse, K. (oktober 2021). *Stappenplan om interviews te coderen | Uitleg & voorbeelden*. Scribbr.
<https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/coderen-interview/>
- Duijf, M., van den Berg, L. (november 2022). *Feiten en cijfers over het aantal mensen met een beperking*. Alles over sport.
<https://www.allesoversport.nl/thema/meedoen-door-sport-en-bewegen/feiten-en-cijfers-over-het-aantal-mensen-met-een-beperking/#:~:text=Ongeveer%20440.000%20mensen%20hebben%20een,gebruik%20van%20het%20speciaal%20onderwijs.>
- Equality Act (2010). *Part 1 Determination of disability*.
<https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2010/15/schedule/1>
- Flippin, M., et al. (2010). Effectiveness of the Picture Exchange Communication System (PECS) on communication and speech for children with autism spectrum disorders: A meta-analysis. *American Journal of Speech-Language Pathology*, 178–195
- HandicapNL (z.d.) *Wat is een verstandelijke beperking?*
https://handicap.nl/wat-is-een-verstandelijke-beperking/?keyword=verstandelijk%20beperkt&network=g&gclid=Cj0KCQjwtsCgBhDEARIsAE7RYh39vFbcARcCszqhrIn_qblu1IiejSGnVxorhX8KNNP10r3UwgT45U8aAlnVEALw_wcB
- ISAAC-NF (2023). *Vergoeding communicatiehulpmiddel*.

- <https://www.isaac-nf.nl/vergoeding-oc-middelen/>
- ISAAC-NF (oktober 2022). *Petitie: vergoed spraakcomputers*. NVLF
<https://www.nvlf.nl/nieuws/petitie-vergoed-spraakcomputers/>
- Kuipers, E. (maart 2023). *Kamerbrief met reactie op petitie Vergoed alle spraakcomputers*. Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.
<https://open.overheid.nl/documenten/ronl-21e1b0241261a930be638983356bfaf1484c5afe/pdf>
- Light, J., McNaughton, D., & Caron, J. (2019). New and emerging AAC technology supports for children with complex communication needs and their communication partners: State of the science and future research directions. *Augmentative and Alternative Communication*, 35(1), 26-41.
- Menzis Zorgkantoor (februari 2022). *Protocol Persoonsgebonden hulpmiddelen Wet langdurige zorg*. Menzis Zorgkantoor. Pagina 17,18.
[https://www.menziszorgkantoor.nl/zorgaanbieders/-/m/publieke-sites-site-redactie-bieb/menzis-zorgkantoren/zorgaanbieders/downloads/zorginkoop---rolstoelen-en-hulpmiddelen/2022/protocol-persoonsgebonden-hulpmiddelen-wlz-menzis-zorgkantoor-2022-en-verder\(1\).pdf](https://www.menziszorgkantoor.nl/zorgaanbieders/-/m/publieke-sites-site-redactie-bieb/menzis-zorgkantoren/zorgaanbieders/downloads/zorginkoop---rolstoelen-en-hulpmiddelen/2022/protocol-persoonsgebonden-hulpmiddelen-wlz-menzis-zorgkantoor-2022-en-verder(1).pdf)
- Metelko, I. (november 2021). *Digitale Inklusion – niemand darf sprachlos bleiben!* VERBUND AG.
<https://www.verbund.com/de-de/ueber-verbund/news-presse/presse/2021/11/29/diakonie>
- Merkus, J. (juli 2021). *Een introductie tot kwalitatief onderzoek | Uitleg & voorbeelden*. Scribbr.
<https://www.scribbr.nl/onderzoeksmethoden/kwalitatief-onderzoek/>
- Microsoft (2023) Welkom bij *Microsoft Teams*.
<https://www.microsoft.com/nl-nl/microsoft-teams/log-in>
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (z.d.). *Ondersteunende communicatie (OC)*.
<https://www.regelhulp.nl/onderwerpen/communicatie/ondersteunde-communicatie>
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (september 2021). *Ondersteunende communicatie: iedereen heeft het recht om te communiceren*.
<https://www.regelhulp.nl/actueel/nieuws/2021/9/22/ondersteunde-communicatie-iedereen-heeft-het-recht-om-te-communiceren>
- Olde Bijvank, S. (z.d.) *De financiële functie*.
<https://www.house-of-control.nl/financiele-functie-taken-controller-financieel-directeur.html>
- Overheid.nl Wettenbank (maart 2023). *Regeling zorgverzekering*. Overheid.nl.
https://wetten.overheid.nl/BWBR0018715/2023-03-15/#Hoofdstuk2_Paragraaf1_Subparagraaf1.4_Artikel2.26
- Prinsenchurch (2023). *Niveaus en syndromen; niveaus van verstandelijke beperking*.
<https://www.prinsenchurch.nl/ori%C3%ABnteren/niveaus-en-syndromen/>
- rdgKompagne (januari 2022). *Wijziging WLZ-vergoeding communicatiehulpmiddelen*.
<https://rdgkompagne.nl/wijziging-wlz-vergoeding-communicatiehulpmiddelen/>

- Reus, S. E., den Haan, M. (december 2020). *Handreiking hulpmiddelen Wlz*. Zorginstituut Nederland. Pagina 13, 31, 41, 49.
<https://www.zorginstituutnederland.nl/binaries/zinl/documenten/rapport/2020/12/04/handreiking-hulpmiddelen-voor-clients-met-een-wlz-indicatie/Handreiking+hulpmiddelen+voor+mensen+met+een+Wlz-indicatie.pdf>
- Schlosser, R. W., & Wendt, O. (2008). Effects of augmentative and alternative communication intervention on speech production in children with autism: A systematic review.
[https://doi.org/10.1044/1058-0360\(2008/021\)](https://doi.org/10.1044/1058-0360(2008/021))
- Scholte, G. (mei 2023). *Spraakcomputers binnen de intramurale zorg*. LinkedIn.
<https://www.linkedin.com/feed/update/urn:li:activity:7067203040914616320/>
 Enquête: <https://lnkd.in/eg83awnF>
- Schuman, J., Wolf, M., Schagen, E., Deckers, S., & van Zaalen, Y. (2015). Praten kan ik niet..., maar communiceren wil ik wel: gewogen keuze Communicatie Ondersteunende Hulpmiddelen voor kinderen en jongeren die moeizaam, nauwelijks of niet spreken.
- Tobii Dynavox AB (2023). *Funding – Funding a device*.
<https://uk.tobiidynavox.com/pages/funding>
- Van Balkom, L. J. M. (2011). *Uit jezelf! Taal die niet tot spraak komt, vindt in communicatie altijd een uitweg*. Nijmegen: Radboud Universiteit.
<https://repository.ubn.ru.nl/bitstream/handle/2066/89946/89946.pdf>
- Van der Nagel, J., & Noordhuis, P. (maart 2019). Mens of nummer? *Tijdschrift voor Artsen voor Verstandelijk Gehandicapten TAVG*. 6-8.
https://nvavg.nl/wp-content/uploads/2019/03/Magazine_NVAVG_NR-1_bladerbare-1.pdf
- Van der Schuit, M., et al. (2010). Immersive Communication Intervention for Speaking and Non-Speaking Children with Intellectual Disabilities, Augmentative and Alternative Communication.
 DOI:10.3109/07434618.2010.505609
- Van der Zee, F. (2023). *Interview en interviewtechnieken*.
<https://hulpbijonderzoek.nl/online-woordenboek/begrippen/interview/#:~:text=moet%20worden%20weggelaten.-,Voordelen%20van%20interviewen,achterhalen%20en%20de%20diepgang%20daarvan.>
- Van Meeteren, N., van Bree, B. (mei 2020). Visie: de juiste zorg met de juiste logistiek. *TNO Tijd, Innovatie en Onderzoek*. 48.
https://www.researchgate.net/profile/Bram-Kin/publication/341702323_Visie_De_juiste_zorg_met_de_juiste_logistiek/links/5ecf86fd299bf1c67d23fe0f/Visie-De-juiste-zorg-met-de-juiste-logistiek.pdf
- Vilans (2023). *Scandinavische zorg minder duur en complex dan Nederlandse zorg*.
<https://www.vilans.nl/actueel/nieuws/scandinavische-zorg-minder-duur-en-complex>
- Xtracoaching (maart 2021). *Interviews bij kwalitatief onderzoek*.
<https://xtracoachingstudent.wordpress.com/2021/03/22/interviews-bij-kwalitatief-onderzoek/>

Zorginstituut Nederland (z.d.). *Roerende voorzieningen*.

<https://www.zorginstituutnederland.nl/Verzekerde+zorg/verblijf-in-een-instelling-wlz/roerende-voorzieningen#:~:text=Roerende%20voorzieningen%20zijn%20voorzieningen%20die,tillift%2C%20een%20postoeel%20en%20dergelijke.>

Zorgkantoor (2023). *Het zorgkantoor: wat is het en hoe helpt het u?*

<https://zorgkantoor.nl/langdurige-zorg-organiseren/over-het-zorgkantoor>

Zorgkantoor Zorg en Zekerheid (2023). *Hulpmiddelen*.

<https://www.zorgkantoor-zorgenzekerheid.nl/zorgprofessionals-en-aanbieders/zorg-leveren/hulpmiddelen/>

Zorgwijzer (2023). *Wet langdurige zorg (Wlz)*.

<https://www.zorgwijzer.nl/faq/wlz>

Bijlagen

Bijlage 1: Interviewprotocol

Datum: 29-03-2023

Benodigheden interviewer

Fysiek:

- Geluidsopnameapparatuur
- Pen
- Papier
- Topiclijst met voorbeeldvragen

Online:

- Laptop met geluid en camera (interviewer en geïnterviewde)
- Geluidsopnameapparatuur
- Pen
- Papier
- Topiclijst met voorbeeldvragen

Introductie

Voordat we beginnen wil ik u graag bedanken dat u mee wilt doen met dit onderzoek. Ik ben Ilse Zuring en ik ben vierdejaars logopediestudent aan de Hanzehogeschool in Groningen. Voor mijn afstudeerproject doe ik onderzoek naar de ervaringen en behoeften van logopedisten en financieel directeuren van gehandicaptenzorginstellingen over het aanvragen en financieren van communicatie ondersteunende hulpmiddelen bij kinderen met een verstandelijke beperking die in de zorginstelling wonen.

Het doel van mijn onderzoek is meer inzicht krijgen in hoe de financiering van Communicatie Ondersteunende Hulpmiddelen in de gehandicaptenzorginstelling in zijn werk gaat en wat voor invloed dit heeft op de logopedist en op de cliënt. Ik loop zelf stage in een gehandicaptenzorginstelling en hier moeten de ouders het bedrag voorschieten. De logopedist moet dan zorgen dat de instelling de ouders terugbetaald door uit alle potjes geld te verkrijgen voor deze ouders. Ik ben benieuwd hoe dit in andere gehandicaptenzorginstellingen geregeld is. Het is tijdens dit onderzoek de bedoeling dat u uitgebreid reageert over uw ervaringen met dit onderwerp.

U heeft de informatiebrief doorgenomen en de toestemmingsverklaring ondertekend. De toestemmingsverklaring heb ik ondertekend ontvangen. Heeft u hier nog vragen over? [mogelijke vragen beantwoorden].

Voordat we beginnen, wil ik u nog even een aantal dingen mededelen. U heeft toestemming gegeven voor het opnemen van het interview. Dit is nodig voor het transcriberen van de interviews. Ik geef het aan wanneer ik de geluidsopname start.

Daarnaast zullen alle onderzoeksgegevens anoniem geanalyseerd en verwerkt worden in mijn bachelor thesis en de contactgegevens zullen worden verwijderd na afloop van het onderzoek. U heeft op de toestemmingsverklaring aangegeven [wel/niet] mijn bachelor thesis te willen ontvangen. [indien ja: Ik zal deze zodra de docenten hem met een voldoende beoordeeld hebben, naar u sturen. Hoe wilt u deze het liefst ontvangen? Ik bewaar deze contactgegevens totdat ik de bachelor thesis naar u heb verstuurd.]

Dit interview zal ongeveer 30-45 minuten duren. Wanneer u wilt stoppen met het interview kan dit op elk moment en u hoeft hier geen reden voor op te geven.

Als laatste wil ik u mededelen dat dit interview gaat om uw ervaringen en behoeften. Hierbij zijn er geen goede of foute antwoorden.

Heeft u op dit moment nog vragen of opmerkingen? [indien ja: vragen beantwoorden].

Super, dan stel ik voor dat we gaan beginnen. Ik start de geluidsopname nu.

Topics en voorbeeldvragen

Er zijn 5 kernbegrippen binnen de onderzoeksvraag 'Wat zijn de ervaringen en behoeften van financieel directeuren en logopedisten van gehandicaptenzorginstellingen met betrekking tot het aanvragen en financieren van communicatie ondersteunende hulpmiddelen bij kinderen met een verstandelijke beperking die in een zorginstelling wonen?'. Deze kernbegrippen staan hieronder opgesomd. Van elk kernbegrip is de uitleg beschreven zodat er geen verwarring kan ontstaan in de betekenis van deze kernbegrippen tijdens het interview.

1. Ervaringen en behoeften

Ervaringen: iets dat je weet doordat je het zelf hebt gedaan of meegemaakt (Woorden.org Nederlands woordenboek, 2023). Een ervaring van mij is bijvoorbeeld dat ik in de coronaperiode veel online les heb gehad waardoor fysiek les voor mij weer erg vermoeiend werd.

Behoeften: hetgeen dat gemist wordt, maar wel noodzakelijk is om te hebben (de Steven een-op-een coaching, z.d.). Mijn behoefte in deze ervaring was bijvoorbeeld gedoseerd online en fysiek les zodat ik weer aan het fysiek contact kon wennen.

2. Financieel directeuren van een gehandicaptenzorginstelling (huidig of tot 3 jaar terug)

Dit is de verzamelnaam voor mensen die de financiën in de gehandicaptenzorginstelling regelen. Zij nemen de beslissingen over de financiën en gaan over het beheer van de financiële middelen. De functienaam van deze mensen is per instelling verschillend (Olde Bijvank, S., z.d.) vandaar dat er één naam aan wordt gegeven.

3. Logopedisten die werkzaam zijn (of tot 3 jaar terug) in een gehandicaptenzorginstelling

Dit zijn de mensen die de spraak-, taal-, slik-, stem- en gehoorproblemen onderzoeken en behandelingen geeft aan cliënten van de gehandicaptenzorginstelling (Cordaan, z.d.).

4. Het aanvragen en financieren van communicatie ondersteunende hulpmiddelen

Voor de logopedist is dit de mogelijkheid tot het aanvragen van een spraakcomputer/oogbesturingsapparaat aan de cliënt om de communicatieproblemen te compenseren.

Voor de financieel directeuren hoort dit het regelen van de financiën voor een spraakcomputer of oogbesturingsapparaat te zijn.

5. Kinderen onder de 18 met een verstandelijke beperking die in een gehandicaptenzorginstelling wonen

Kinderen onder de 18 met een IQ lager dan 75 (HandicapNL, z.d.). Dit zijn bijvoorbeeld kinderen met Cerebrale Parese (CP), een stoornis in het autisme spectrum, het syndroom van Down of andere ontwikkelingsstoornissen (Light, J., McNaughton, D. & Caron, J., 2019). De kinderen onder de 18 waar het onder dit kopje om gaat, zijn de kinderen onder de 18 die ingeschreven staan voor een woning in de gehandicaptenzorginstelling. Dit is een plek waar de kinderen onder de 18 begeleid wonen.

Deze 5 hoofdtokens worden verder uitgediept in subtopics en deze worden vertaald in voorbeeldvragen en op de voorbeeldvragen voorbeelddoorvragen. De doorvragen zijn aangegeven

met een pijl. De eerste tabel is voor beide respondenten van toepassing, de tabel daaronder is voor het interview met de logopedist en de tabel daaronder voor het interview met de financieel directeurs.

Topics	Subtopics	Voorbeeldvraag	Reikwijdte van de vraag Wanneer is de vraag beantwoord?
Werkzaam bij de gehandicapten-zorginstelling	Huidige baan	- Bij welke gehandicaptenzorginstelling werkt u op dit moment?/heeft u gewerkt?	- Zodra ik de naam en de locatie van de gehandicapten-zorginstelling weet.
	Duur	- Werkt u nog steeds in een gehandicaptenzorginstelling? --> Hoe lang werkt u al in de zorginstelling?	- Zodra ik ja of nee heb over of de persoon nog steeds in de instelling werkt of niet. - Getal in jaren.
	Werkfunctie	-> Hoe lang geleden is het dat u daar heeft gewerkt (om te controleren of je deelnemers voldoen aan je inclusiecriteria) - Wat is/was uw functie binnen de gehandicaptenzorginstelling? --> Kunt u mij iets vertellen over uw dagelijks werk als logopedist/financieel directeur?	- Zodra ik een getal in jaren/maanden heb. - Zodra ik functie begrepen heb (logopedist of financieel directeur, o.i.d.). - De dagelijkse taken van de logopedist of financieel directeur zijn duidelijk.

Tabel 1. Interviewtopics en -vragen voor logopedisten en financieel directeurs.

Communicatie ondersteunende hulpmiddelen	Betekenis	- Wat is volgens u een communicatie ondersteunend hulpmiddel? → Bij wat voor cliënten zet u een COH in?	- Wanneer ik een uitleg over een communicatie ondersteunend hulpmiddel heb of 'geen idee' (dan zelf uitleggen). - schets van de cliënten met een COH.
Kinderen met een verstandelijke	Behandeling van de cliënten	- Behandelt u kinderen onder de 18 (met een verstandelijke beperking)	- Wanneer ik ja of nee heb.

beperking die in de zorginstelling wonen		die bij u in de instelling wonen (of hebben gewoond) en een communicatie ondersteunend hulpmiddel nodig hebben? → Hoeveel kinderen zijn dat ongeveer per jaar?	- Wanneer ik een getal in een tijdsbestek van een jaar heb.
Aanvraag en financiering van COH's	Regeling aanvragen en financiering van COH's Rol logopedist Ervaringen aanvraag COH's	- hoe gaat het bij u in zijn werk met het aanvragen van een communicatie ondersteunend hulpmiddel voor de cliënten onder de 18 die in de instelling wonen? Kunt u mij dit proces uitleggen/Hierover wat vertellen? - Wat is uw rol bij het aanvragen en financieren van de communicatie ondersteunende hulpmiddelen? Hoe ervaart u het aanvraag- en financieringsproces voor COH's? → Wat verloopt er wel of niet goed in dit proces? → Is het proces rond de aanvraag per COH verschillend? → Zijn er COH's waarbij u de financiering in één keer rond krijgt? -> Bij welke COH's is dit zo? → Zijn er COH waarbij u de financiering niet in één keer rond krijgt? → Bij welke COH's is dit zo?	- Schematisch beeld van het aanvragen van een COH. Ik kan hier nog op doorvragen. - Wanneer ik de taken heb gehoord die de logopedist moet uitvoeren om de aanvraag van de COH rond te krijgen. - Ervaring over het aanvraag- en financieringsproces. - overzicht van wat er wel/niet goed verloopt tijdens het proces. - Ja/nee - Of er soorten COH zijn waarbij de financiering in één keer voor geregeld wordt. Zo ja welke. - Soort COH's waar de financiering niet in één keer geregeld kan worden.

	Samenwerking logopedist – financieel directeur	- Werkt u samen met de financieel directeur? Zo ja: → Hoe verloopt deze samenwerking? → Welke taken heeft u in deze samenwerking? Zo nee: → Wat is de reden dat jullie niet samenwerken? → Ziet u een meerwaarde in de samenwerking met de financieel directeur?	- Ja/nee antwoord. - Beeld van de samenwerking tussen de logopedist en de financieel directeur. - Taken van de logopedist zijn duidelijk. - Onderbouwing van geen samenwerking met de logopedist hebben. - Ja/nee antwoord en eventueel een motivatie voor de samenwerking tussen logopedist en financieel directeur.
Behoeften logopedist over de aanvraag van COH's voor kinderen tot 18 jaar die in de instelling wonen	Ideaalbeeld en prioriteiten logopedist over de aanvraag van COH's voor kinderen tot 18 jaar die in de instelling wonen.	- Wat vindt u van de huidige regeling van het aanvragen en financieren van een communicatie ondersteunend hulpmiddel voor inwonende kinderen tot 18 jaar in de gehandicaptenzorg? → Als hier logopedist bijv. zegt 'goed'. Dan wel doorvragen waarom het 'goed' is. → Heeft u in het aanvraag- en financieringsproces ergens behoefte aan? Zo ja: → Waar zou u behoefte aan hebben?	- Ervaring over het aanvraag- en financieringsproces van de logopedist is helder geformuleerd. - Ja/nee antwoord. - Behoeft in het aanvraag- en financieringsproces van de logopedist is duidelijk.

Tabel 2. Interviewtopics en -vragen voor de logopedisten.

Communicatie ondersteunende hulpmiddelen	Betekenis	- Wat is volgens u een communicatie ondersteunend hulpmiddel? → Bij wat voor cliënten worden die door de logopedist ingezet?	- Wanneer ik een uitleg over een communicatie ondersteunend hulpmiddel heb of 'geen idee' (dan zelf uitleggen). - schets van de cliënten met een COH
Aanvraag van communicatie ondersteunende hulpmiddelen	Rol financieel directeur Samenwerking logopedist	- Hoe werkt de aanvraag van een communicatie ondersteunend hulpmiddel bij een kind onder de 18 die in de instelling woont? → Wat is uw rol hierin? - Werkt u samen met de logopedist? - Zo ja: → Hoe verloopt deze samenwerking? → Welke taken heeft u in deze samenwerking? → Welke taken heeft de logopedist in deze samenwerking? - Zo nee: → Wat is de reden dat jullie niet samenwerken? → Ziet u een meerwaarde in de samenwerking met de logopedist?	- Wanneer ik de aanvraag van een COH duidelijk voor ogen heb. - Wanneer ik de taken van de financieel directeur in de aanvraag van een COH duidelijk voor ogen heb. - Ja/nee antwoord. - Beeld van de samenwerking tussen de logopedist en de financieel directeur. - Taken van de financieel directeur zijn duidelijk. - Taken van de logopedist volgens de financieel directeur zijn duidelijk. - Onderbouwing van geen samenwerking met de logopedist hebben. - Ja/nee antwoord en eventueel een motivatie voor de samenwerking tussen logopedist en financieel directeur.
Financiering van communicatie ondersteunende hulpmiddelen	Financieren van een COH. Problemen	- Hoe verloopt de financiering van een communicatie ondersteunend hulpmiddel? → Hoe ervaart u de regeling wat betreft de financiering van een communicatie	- Beeld van het financieren van communicatie ondersteunende hulpmiddelen binnen deze zorginstelling. - Ervaring over het financieringsproces.

		ondersteunend hulpmiddel? → Wat verloopt er wel of niet goed in dit proces? → Is het proces rond de financiering per COH verschillend? → Bij wat voor COH krijgt u de financiering in één keer rond? → Bij welke COH's krijgt u de financiering niet in één keer rond?	- overzicht van wat er wel/niet goed verloopt tijdens het proces. - Ja/nee - Soort COH waar de financiering in één keer voor geregeld wordt. - Soort COH's waar de financiering niet in één keer geregeld kan worden.
Behoeft in het financieringsproces van een COH's van de financieel directeur	Ideaalbeeld/ prioriteiten van de financieel directeur over het financieren van COH's	- Wat vindt u van de huidige regeling van het financieren van een communicatie ondersteunend hulpmiddel voor inwonende kinderen tot 18 jaar in de gehandicaptenzorg? → Heeft u in het financieringsproces ergens behoefte aan? Zo ja: → Waar zou u behoefte aan hebben	- Ervaring over het financieringsproces van de financieel directeur is helder geformuleerd. - Ja/nee antwoord. - Behoeft in het aanvraag- en financieringsproces van de financieel directeur is duidelijk

Tabel 3. Interviewtopics en -vragen voor de financieel directeuren.